Emergències

CFGS.1954.C06/0.08

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Institut
Obert
de Catalunya

Aquesta col·lecció està dissenyada i coordinada des de l'Institut Obert de Catalunya.

Coordinació de continguts:
Maria Carme Cerdà Pascuet

Redacció de continguts:
Marta Abad Boveda
Maria Carme Cerdà Pascuet
Jordi Mengual Portero

Agraïments:
IES SEP Esteve Terradas i Illa de Cornellà de Llobregat

Primera edició: febrer 2009
© Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya
Material realitzat per: Eureca Media, S.L.
Dipòsit legal: B-1.886-2009

Cap part d'aquesta publicació, incloent-hi el disseny general i de la coberta, no pot ser copiada, reproduïda, emmagatzemada o transmesa de cap manera ni per cap mitjà, tant si és elèctric, com químic, mecànic, òptic, de gravació, de fotocòpia, o per altres mètodes, sense l'autorització prèvia per escrit dels titulars del *copyright*.

Introducció

Tant en l'àmbit públic com en l'àmbit laboral privat es presenten moltes situacions d'emergència que cal afrontar. L'empresari, segons la dimensió i l'activitat de l'empresa, té la responsabilitat d'analitzar les situacions d'emergència i adoptar les mesures necessàries per fer-hi front, i quan calgui també hi han d'intervenir persones que són alienes a l'empresa.

Si l'empresari no pot garantir aquestes mesures, potser per falta de preparació o per altres motius, haurà de recórrer a persones alienes a l'empresa, o en tot cas a persones de dins de l'empresa que tinguin prou preparació per afrontar aquestes situacions, tant en matèria de primers auxilis, com en la lluita contra incendis.

La gestió de les emergències és una acció preventiva que ha de tenir en compte diferents àmbits d'aplicació i de coneixement, des de la prevenció i protecció davant d'incendis, fins a altres riscos que es poden desenvolupar en altres situacions, com ara amenaces de bomba, contaminacions químiques, etc.

Les actuacions en cas d'emergències són diverses, podem trobar-hi des d'evacuacions d'immobles, extinció i prevenció d'incendis, actuacions en primers auxilis, etc. La guia de gestió de les emergències és el pla d'autoprotecció, document de gran valor en el qual hi ha d'haver informació sobre mitjans, instal·lacions, organització de les emergències, etc. El pla d'autoprotecció és un document viu que hem d'implantar i actualitzar d'una forma periòdica.

En la unitat didàctica "El foc" estudiarem com s'origina aquesta incidència, quines conseqüències pot comportar i què podem fer per extingir-lo o prevenir-lo. El foc és un risc que es dóna en quasi totes les activitats, i origina una part molt important de les situacions d'emergència, per això s'inclou com una unitat didàctica diferenciada; conèixer-lo i controlar-lo són dos aspectes molt importants per prevenir-nos de les seves conseqüències amb èxit. En aquesta unitat didàctica es comença estudiant el foc, com es pot originar, quins són els factors que el desencadenen i quina influència tenen els incendis, i després continua amb les mesures de prevenció i protecció. Estudiarem també quins són els principals mitjans per detectar i extingir un incendi, i com hem d'utilitzar-los correctament per fer-ne un ús eficient.

En la unitat didàctica "Plans d'autoprotecció: conceptes i normativa", fem una introducció als plans d'autoprotecció, i estudiarem conceptes gene-

rals sobre la manera com s'ha de realitzar un pla d'autoprotecció, quins són els seus objectius, i quins són els principals problemes amb què podem trobar-nos quan els realitzem. També estudiarem quina és la normativa que hem de tenir en compte a l'hora de dur-lo a terme, i finalment veurem els plans d'autoprotecció d'àmbit superior, com els que són d'àmbit municipal, i els plans d'emergència de protecció civil.

En la unitat didàctica "Pla d'autoprotecció" expliquem com es realitza un pla d'aquest tipus, ja que moltes empreses estan obligades per la normativa bàsica d'autoprotecció a tenir un pla d'autoprotecció amb tots els apartats, i aquest document ens subministra informació de la situació de l'empresa, les seves instal·lacions, i els mitjans de què disposa en cas d'una emergència. Aquesta unitat didàctica analitza per començar els riscos que tenen influència en qualsevol emergència, de quins mètodes d'anàlisi disposem i com podem determinar-ne la perillositat, així com la importància dels elements constructius. També coneixerem de quins mitjans tècnics i humans disposem per fer-hi front, i quines són les mesures de manteniment per conservar aquests mitjans en perfectes condicions d'ús. Finalment, veurem la importància que té el pla d'autoprotecció com a document real en la gestió d'emergències.

En la unitat didàctica "Eines per realitzar un pla d'autoprotecció" estudiarem quines són les principals eines que necessitem per realitzar un pla d'autoprotecció. La unitat didàctica comença amb l'establiment del risc intrínsec i la càrrega de foc tenint en compte la normativa necessària per a aquests càlculs, continua amb l'edició de plànols mitjançant eines informàtiques, i al final mostra exemples d'aplicació de totes les eines en la realització d'un pla d'autoprotecció.

Finalment, en la unitat didàctica "Primers auxilis" estudiarem les actuacions bàsiques en matèria de primers auxilis. Com que un nombre important d'accidents en les empreses són atesos per companys de treball, és important tenir coneixements sobre primers auxilis. En aquesta unitat explicarem els primers auxilis en emergències mèdiques, les tècniques de valoració, i les diferents tècniques d'actuació i els equipaments d'aplicació en primers auxilis.

Objectius

En acabar el crèdit, heu de ser capaços de fer el següent:

1. Identificar les situacions i circumstàncies que indiquen la necessitat de realitzar un pla d'emergència a partir de la informació de processos de producció de béns i serveis.

2. Relacionar els tipus i les característiques dels plans d'emergència amb els tipus d'activitats i els seus riscos potencials.

3. Desenvolupar un pla d'emergència segons la normativa, sobre plànols d'emergència contra incendis i d'evacuació d'edificis, a partir de les característiques constructives i els espais dels edificis.

4. Determinar els continguts dels documents del pla d'emergència, en relació amb l'avaluació dels riscos, els mitjans de protecció, les accions, els equips d'emergència i la implantació del pla, segons els models establerts.

5. Determinar les accions i la seqüència en conats d'emergència, emergències parcials i emergències generals, segons la perillositat de la situació.

6. Determinar la informació necessària i les accions per portar a terme un simulacre d'emergència, evacuació o incendi, segons el tipus d'emergència i les persones afectades, a partir dels procediments establerts de simulacre.

7. Relacionar les situacions perilloses amb els factors determinats que requereixin un procediment en condicions d'emergència.

8. Identificar les instal·lacions relacionades amb les emergències, els mitjans humans disponibles, els mitjans de protecció i les vies i condicions d'evacuació d'edificis, a partir de representacions gràfiques de plànols d'emergències i d'edificis.

9. Determinar les actuacions, les vies d'evacuació i els mitjans de lluita en situacions d'emergència, segons les diferents zones de riscos.

10. Interpretar les característiques dels diferents tipus d'incendi segons la naturalesa del combustible, el lloc on s'origina i l'espai on es desenvolupa.

11. Relacionar els mitjans de lluita contra incendis, els sistemes de detecció, alarma i extinció, i els agents extintors, amb els diferents tipus d'incendi, combustible i procés de treball.

12. Interpretar les característiques de funcionament dels sistemes de detecció, alarma i extinció, i els efectes dels agents extintors, a partir de la informació tècnica.

13. Seleccionar l'equip de protecció individual i els mitjans portàtils fixos d'extinció adequats segons els mètodes i procediments d'extinció establerts.

14. Extingir incendis en situacions de simulacre, a partir dels mitjans i equips d'extinció adequats, segons els mètodes i procediments d'extinció establerts.

15. Determinar les accions, la seqüència, la senyalització, la comunicació a entitats externes i les activitats d'entrenament dels plans de lluita contra incendis, a partir dels procediments i protocols establerts.

16. Determinar les accions que cal realitzar en cas d'accident, segons el tipus, a partir dels procediments establerts.

17. Valorar la gravetat d'una persona accidentada o lesionada segons els símptomes, els signes, les constants vitals i la informació de la persona afectada o de testimonis.

18. Donar prioritat a les actuacions d'atenció a persones accidentades en cas d'accident múltiple, segons el tipus i la gravetat de les lesions.

19. Aplicar tècniques de primers auxilis a persones accidentades, segons els tipus de lesió, a partir dels protocols establerts en casos de lesió, malaltia o accident.

20. Relacionar les situacions d'accident, emergència, evacuació i incendi, amb els serveis mèdics i sanitaris interns i externs, i els serveis d'extinció d'incendis i policíacs que cal que hi intervinguin, segons els canals i els procediments de comunicació establerts.

21. Determinar el tipus i els components d'una farmaciola segons els riscos previstos en els llocs de treball.

Continguts

Unitat didàctica 1

Foc

1. El foc, la seva prevenció i el comportament dels materials davant del foc
2. Mitjans de protecció contra incendis
3. Utilització dels mitjans de protecció contra incendis

Unitat didàctica 2

Plans d'autoprotecció: conceptes i normativa

1. Característiques dels plans d'autoprotecció
2. Normativa aplicada
3. Plans d'emergència d'àmbit superior

Unitat didàctica 3

Pla d'autoprotecció

1. Identificació de la instal·lació amb els seus riscos
2. Mitjans de protecció
3. Implantació i manteniment del pla d'autoprotecció

Unitat didàctica 4

Eines per fer un pla d'autoprotecció

1. Nivell de risc intrínsec i càrrega de foc ponderada i corregida
2. Edició de plànols. QCad
3. Exemple d'un pla d'autoprotecció

Unitat didàctica 5

Primers auxilis

1. Primers auxilis en emergències mèdiques
2. Valoració secundària. Tècniques de socorrisme
3. Materials, tècniques i organització